

Multi-level Factors Affecting the Professional Characteristics of Students at the Office of the Vocational Education Commission in the Three Southern Border Provinces

Noseela Salim

M.Ed. (Educational Research and Evaluation), Graduate Student
Department of Educational Evaluation and Research, Faculty of Education
Prince of Songkla University, Pattani Campus

Affi Lateh

Ph.D. (Research and Statistics in Cognitive Science), Assistant Professor
Department of Educational Evaluation and Research, Faculty of Education
Prince of Songkla University, Pattani Campus

Abstract

The purposes of this research were to analyze multi-level factors affecting the professional characteristics of students at the office of the vocational education commission in the three southern border provinces. The samples used were 1,123 students in the second semester of the academic year 2016 and 205 teachers by multi-stage random sampling. The research instruments used in the study were 3 issues of 5 rating scale questionnaires. 1) questionnaire which was the priority professional characteristics factors of students 2) questionnaire which was the professional characteristics of students and 3) questionnaire which was the priority professional characteristics factors the professional characteristics of teacher. Analyze basic data uses average, standard deviation and multi-level analysis.

The results analysis showed that the independent variables at the students' levels and the college levels could explain the variance of the professional characteristics of the students was 77.3%. The independent variables at the college levels found that all factors did not correlate with the professional characteristics of the students at the office of the vocational education commission in the three southern border provinces. The independent variables at the students level were family factors and future work factors was statistically significant at the .01 level as for the curriculum and instruction factors were statistically significant at the .05 level.

Keywords: Professional Characteristics, Vocational education in the Three Southern Border Provinces, Multi-Level

ปัจจัยพหุระดับที่มีผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน นักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

โนซีลา สาลิม

ศษ.ม. (การวิจัยและประเมินผลการศึกษา), นักศึกษาปริญญาโท
ภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

อาฟีฟี ลาเต๊ะ

ปร.ต. (การวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา), ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่มีผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน/นักศึกษาจำนวน 1,123 คน และอาจารย์ผู้สอนจำนวน 205 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จาก 12 วิทยาลัย ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบประเมินระดับความสำคัญของนักเรียน/นักศึกษาต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพ 2) แบบประเมินคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษา และ 3) แบบประเมินระดับความสำคัญของอาจารย์ผู้สอนต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์พหุระดับ

ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรอิสระระดับนักศึกษา/นักศึกษาและระดับวิทยาลัยทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาได้ร้อยละ 77.3 โดยตัวแปรอิสระระดับวิทยาลัยทุกปัจจัยส่งผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับตัวแปรอิสระระดับนักศึกษา/นักศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านอนาคตของงานมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยด้านหลักสูตรและการสอนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณลักษณะทางวิชาชีพ อาชีวศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การวิเคราะห์พหุระดับ

บทนำ

การจัดการศึกษาและการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีจุดเน้นในการพัฒนาประเทศสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้โดยเน้นกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ประเทศมีศักยภาพและมีความได้เปรียบในการแข่งขัน รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และให้คนไทยได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกันทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ สามารถพึ่งพาตนเองและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและสมรรถนะสูง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) จึงได้ดำเนินการปฏิรูปการอาชีวศึกษาโดยได้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีมาตรฐานด้านความรู้ความสามารถ และมีความรู้คุณลักษณะทางวิชาชีพที่ดีสามารถประกอบอาชีพในสถานประกอบการ หรือประกอบอาชีพอิสระได้อย่างมั่นใจ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551)

มาตรฐานการศึกษาวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 ที่เน้นคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับคุณวุฒิ ประเภทวิชาและสาขาวิชาครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรมลักษณะนิสัย และทักษะทางปัญญา ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ ความรู้ และทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน และด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่อาชีพ (กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ, 2556) ซึ่งผู้วิจัยจะเรียกมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพทั้ง 3 ด้านข้างต้นว่า “คุณลักษณะทางวิชาชีพ” ที่หมายถึง ลักษณะบุคลิกหรือลักษณะเฉพาะของผู้เรียนทางสายอาชีพ อันเป็นคุณลักษณะสำคัญที่สถานศึกษาต้องการให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน/นักศึกษา หรือผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง ประยุกต์สู่อาชีพ การทำงาน

ร่วมกับผู้อื่น พัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน รับผิดชอบตนเองและผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและลักษณะนิสัยที่เหมาะสมในการทำงานนั่นเอง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาอาชีวศึกษามุ่งเน้นให้นักเรียน/นักศึกษา มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม ในขณะเดียวกันจากการบรรยายพิเศษการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่ บุญเทียม เจริญยิ่ง (2536) ได้สรุป คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของตลาดแรงงาน ตามที่สถานประกอบการต้องการ คือ คุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ ความจงรักภักดีต่อนายจ้าง ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลาและความสุภาพอ่อนโยน ซึ่งจะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษาให้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ความพึงพอใจของสถานประกอบการต้องการแรงงานที่มีคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมมากที่สุดมนุษยสัมพันธ์ ทักษะที่มีต่อวิชาชีพ บุคลิกภาพ ทักษะในการประกอบอาชีพ และด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลำดับ (พจนาวรรณ อนุพันธ์ และนันทรัตน์ เจริญกุล, 2555)

อย่างไรก็ตามยังพบว่า คุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านคุณธรรม จริยธรรม ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์ ปัจจัยด้านทักษะในการประกอบอาชีพ และปัจจัยด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ อาทิเช่น งานวิจัยของ พจนาวรรณ อนุพันธ์ และนันทรัตน์ เจริญกุล (2555) และ อารง มะเข็ง (2555) ความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรมมากกว่าด้านอื่น รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาชีพ และด้านวิชาการ ตามลำดับ และงานวิจัยของ อัญชลีภรณ์ วงษ์คำ (2550) พบว่า ปัจจัยด้านคุณธรรม จริยธรรม ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์ ปัจจัยด้านทักษะในการประกอบอาชีพ และปัจจัยด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

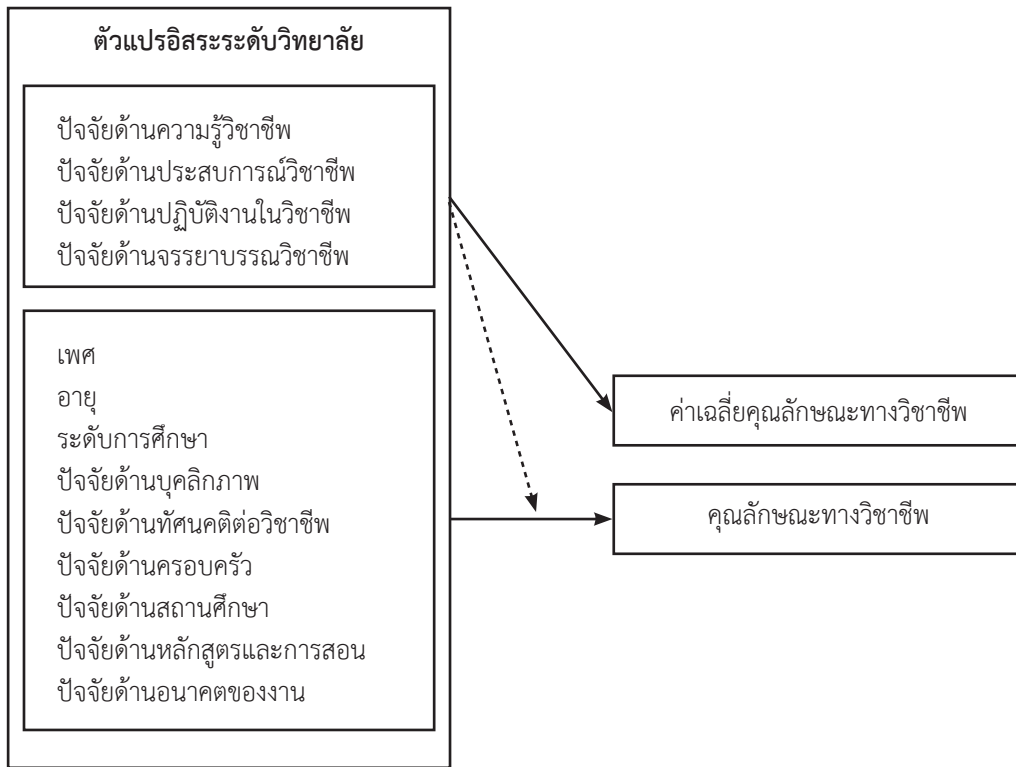
จากสภาพปัญหาและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัย จึงสนใจศึกษาปัจจัยพหุระดับที่มีผลต่อคุณลักษณะทาง วิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการจัดการเรียน การสอนให้แก่ผู้ที่จะสำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะ สำคัญที่สถานศึกษาต้องการให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน/ นักศึกษา รวมทั้งได้นำมาใช้เป็นตัวกำหนดในการพัฒนา

คุณลักษณะเฉพาะสาขาวิชาชีพในแต่ละสาขาได้อย่าง เหมาะสม

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่มีผลต่อคุณลักษณะ ทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัด ชายแดนภาคใต้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิเคราะห์พหุระดับ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ระดับที่ 1 คือ นักเรียน/นักศึกษาที่กำลังศึกษา อยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดน ภาคใต้ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 มีจำนวน

ทั้งสิ้น 12,339 คน

ระดับที่ 2 คือ อาจารย์ผู้สอนที่ทำการสอนใน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 มีจำนวนทั้งสิ้น 858 คน จาก 12 วิทยาลัย ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก ปัตตานี วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี วิทยาลัยการอาชีพ

ปัตตานี วิทยาลัยการอาชีพสายบุรี วิทยาลัยเทคนิคยะลา วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา วิทยาลัยสารพัดช่างยะลา วิทยาลัยการอาชีพรามัน วิทยาลัยการอาชีพเบตง วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และวิทยาลัยการอาชีพสุโหงโกลก

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

นักเรียน/นักศึกษา และอาจารย์ผู้สอนในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวนนักเรียน/นักศึกษา 1,123 คน และอาจารย์ผู้สอน 205 คน จาก 12 วิทยาลัยได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1) แบบประเมินระดับความสำคัญของนักเรียน/นักศึกษาต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ตอนที่ 2 เป็นปัจจัยที่มีผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 35 ข้อ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านทัศนคติต่อวิชาชีพ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสถานศึกษา ปัจจัยด้านหลักสูตรและการสอน และปัจจัยด้านอนาคตของงาน โดยข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และสำคัญน้อยที่สุด แปลความหมายค่าเฉลี่ยของประเด็นระดับความสำคัญในแต่ละข้อ ใช้เกณฑ์การแปลความหมายคือ คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51-5.00 หมายถึง สำคัญมากที่สุด คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-4.50 หมายถึง สำคัญมาก คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51-3.50 หมายถึง สำคัญปานกลาง คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51-2.50 หมายถึง สำคัญน้อย คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.50 หมายถึง สำคัญน้อยที่สุด แบบประเมินมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .949

2) แบบประเมินคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษา เป็นข้อคำถามจำนวน 33 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ และด้านผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานวิชาชีพ โดยข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง และไม่เคยเลย แปลความหมายค่าเฉลี่ยของประเด็นการปฏิบัติในแต่ละข้อ ใช้เกณฑ์การ

แปลความหมายคือ คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51-5.00 หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำ คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-4.50 หมายถึง ปฏิบัติบ่อยครั้ง คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51-3.50 หมายถึง ปฏิบัติบางครั้ง คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51-2.50 หมายถึง ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.5 หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติเลย แบบประเมินมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .958

3) แบบประเมินระดับความสำคัญของอาจารย์ผู้สอนต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพ ประกอบไปด้วย 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การสอน ตอนที่ 2 เป็นปัจจัยที่มีผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จำนวน 65 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้วิชาชีพ ปัจจัยด้านประสบการณ์วิชาชีพ ปัจจัยด้านปฏิบัติงานในวิชาชีพ และปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และสำคัญน้อยที่สุด แปลความหมายค่าเฉลี่ยของประเด็นระดับความสำคัญในแต่ละข้อ ใช้เกณฑ์การแปลความหมายคือ คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51-5.00 หมายถึง สำคัญมากที่สุด คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-4.50 หมายถึง สำคัญมาก คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51-3.50 หมายถึง สำคัญปานกลาง คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51-2.50 หมายถึง สำคัญน้อย คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.50 หมายถึง สำคัญน้อยที่สุด แบบประเมินมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .938

การเก็บรวบรวมข้อมูล

(1) ขออนุญาตขอการจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

(2) ติดต่อวิทยาลัยที่เป็นตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมายวันเวลา และสถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล

(3) จัดเตรียมเครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัยครบตามจำนวนตัวอย่างของแต่ละกลุ่ม

(4) เก็บข้อมูลในช่วงระหว่างวันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2560 โดยวิทยาลัยที่อยู่ไกลไม่สะดวกในการเดินทางได้ส่งแบบสอบถาม

ทางไปรษณีย์ ส่วนวิทยาลัยที่อยู่ใกล้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมทั้งรับแบบสอบถามคืนภายในวันนั้นหรือส่งคืนทางไปรษณีย์จากซองที่ติดแสตมป์และจำหน่ายซองที่ได้เตรียมไว้เรียบร้อยแล้ว

(5) ได้แจกแบบสอบถามไปจำนวน 1,328 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์จำนวนทั้งสิ้น 1,328 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับมาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

(1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ และวิเคราะห์ระดับความสำคัญต่อปัจจัยคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(2) วิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่มีผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยใช้การวิเคราะห์พหุระดับ ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์จากตัวแบบหลัก (Baseline)

2.2 ผลการวิเคราะห์จากตัวแบบอย่างง่าย (Level-1)

2.3 ผลการวิเคราะห์จากตัวแบบตามสมมติฐานการวิจัย (Level-2)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปประกอบด้วยจำนวนและร้อยละของนักเรียน/นักศึกษา และอาจารย์ผู้สอน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรอิสระระดับนักเรียน/นักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านทัศนคติต่อวิชาชีพ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสถานศึกษา ปัจจัยด้านหลักสูตรและการสอน และปัจจัยด้านอนาคตของงาน ตัวแปรอิสระระดับวิทยาลัย ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้วิชาชีพ ปัจจัยด้านประสบการณ์วิชาชีพ ปัจจัยด้านปฏิบัติงานในวิชาชีพ และปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ และตัวแปรตามคือ คุณลักษณะทางวิชาชีพได้ผลดังตาราง 1-3

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียน/นักศึกษา

	ข้อมูลนักเรียน/นักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	668	59.5
	หญิง	455	40.5
อายุ	ต่ำกว่า 18 ปี	488	43.5
	18 ปีขึ้นไป	635	56.5
ระดับการศึกษา	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	442	39.4
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	681	60.6
รวม		1,123	100.0

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 59.5 เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 40.5 มีอายุ 18 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 56.5 มีอายุต่ำกว่า 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.5 และมีระดับการศึกษาประกาศนียบัตร

วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คิดเป็นร้อยละ 60.6 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คิดเป็นร้อยละ 39.4 ตามลำดับ

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้สอน

	ข้อมูลอาจารย์ผู้สอน	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	151	73.7
	หญิง	54	26.3
อายุ	ต่ำกว่า 40 ปี	155	75.6
	40 ปีขึ้นไป	50	24.4
ระดับการศึกษาสูงสุด	ปริญญาตรี	176	85.9
	ปริญญาโท	29	14.1
ประสบการณ์การสอน	ต่ำกว่า 20 ปี	152	74.1
	20 ปีขึ้นไป	53	25.9
รวม		205	100.0

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 73.7 เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 26.3 มีอายุต่ำกว่า 40 ปีคิดเป็นร้อยละ 75.6 มีอายุ 40 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 24.4 มีระดับการศึกษาสูงสุดเป็นปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 85.9 ปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 14.1 และมีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 20 ปีคิดเป็นร้อยละ 74.1 มีประสบการณ์การสอน 20 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 25.9 ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญต่อตัวแปรอิสระระดับ นักเรียน/นักศึกษา ตัวแปรอิสระระดับวิทยาลัย และระดับการปฏิบัติต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพ

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ตัวแปรอิสระระดับนักเรียน/นักศึกษา			
ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ	3.91	.57	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านทัศนคติต่อวิชาชีพ	3.96	.58	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านครอบครัว	3.95	.58	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านสถานศึกษา	3.83	.64	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านหลักสูตรและการสอน	3.88	.61	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านอนาคตของงาน	3.87	.63	สำคัญมาก
ตัวแปรอิสระระดับวิทยาลัย			
ปัจจัยด้านความรู้วิชาชีพ	4.42	.32	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านประสบการณ์วิชาชีพ	4.41	.34	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านปฏิบัติงานในวิชาชีพ	4.40	.34	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.54	.32	สำคัญมากที่สุด
ตัวแปรตาม			
คุณลักษณะทางวิชาชีพ	3.99	.54	ปฏิบัติบ่อยครั้ง

จากตาราง 3 พบว่า ตัวแปรระดับนักเรียน/นักศึกษา กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านทัศนคติต่อวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .58 รองลงมา ให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านครอบครัวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .58 และให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านสถานศึกษาต่ำที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .64 สำหรับตัวแปรอิสระระดับวิทยาลัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .32 รองลงมา ให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านความรู้วิชาชีพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐานเท่ากับ .32 และให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านปฏิบัติงานในวิชาชีพต่ำที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .34 และกลุ่มตัวอย่างให้ระดับการปฏิบัติต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพอยู่ในระดับการปฏิบัติบ่อยครั้งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .54

2. ผลการวิเคราะห์พหุระดับของปัจจัยพหุระดับที่มีผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ได้ผลดังตาราง 4-6

ตาราง 4 ค่าประมาณพารามิเตอร์และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจากตัวแบบหลัก

	ค่าประมาณพารามิเตอร์	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
ICC.	.073	-
จุดตัด	3.991**	.046
σ^2	.278**	.527
τ	.022**	.147

** $P < .01$

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ตัวแบบหลักพบว่า ค่าสหสัมพันธ์ภายในวิทยาลัยของนักเรียน/นักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 7.3 ค่าเฉลี่ยรวมของคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาในทุกวิทยาลัยมีค่าเท่ากับ 3.991 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .046 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความผันแปรของคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษา

ภายในวิทยาลัยและระหว่างวิทยาลัยเท่ากับ .278 และ .022 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .527 และ .147 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงสามารถทดสอบว่ามีตัวแปรอิสระใดบ้างในระดับนักเรียน/นักศึกษา และระดับวิทยาลัยที่มีผลทำให้คุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาในแต่ละวิทยาลัยมีความแตกต่างกัน ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

การวิเคราะห์ภายในวิทยาลัย

$$(\text{คุณลักษณะทางวิชาชีพ}_{ij} = 3.991^{**} + r_{ij})$$

การวิเคราะห์ระหว่างวิทยาลัย

$$\beta_{0j} = 3.991 + u_{0j}$$

ตาราง 5 ค่าประมาณพารามิเตอร์และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจากตัวแบบอย่างง่าย

	ค่าประมาณพารามิเตอร์	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
จุดตัด	3.986**	.026
เพศ (หญิง = 0, ชาย = 1)	.002	.035
อายุ (18 ปีขึ้นไป = 0, ต่ำกว่า 18 ปี = 1)	.020	.037
ระดับการศึกษา (ปวส. = 0, ปวช.= 1)	-.058	.046
ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ	.108*	.046
ปัจจัยด้านทัศนคติต่อวิชาชีพ	.071	.033
ปัจจัยด้านครอบครัว	.160**	.042
ปัจจัยด้านสถานศึกษา	.079*	.033
ปัจจัยด้านหลักสูตรและการสอน	.135*	.055
ปัจจัยด้านอนาคตของงาน	.210**	.035
σ^2	.132	.363
τ^2	.003	.051
R_1^2	.525	-
R_2^2	.864	-

**p<.01, *p<.05

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ตัวแบบอย่างง่ายเมื่อให้คุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาเป็นตัวแปรตามพบว่า ตัวแปรระดับนักเรียน/นักศึกษาทุกตัวแปรสามารถร่วมกันอธิบายตัวแปรตามคือ คุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาได้ร้อยละ 86.4 ค่าเฉลี่ยรวมของคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาในทุกระดับมีค่าเท่ากับ 3.986 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .026 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านอนาคตของงานมีค่าเท่ากับ .160 และ .210 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .042 และ .035 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านสถานศึกษา และปัจจัยด้านหลักสูตรและ

การสอน มีค่าเท่ากับ .108 .079 และ .135 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .046 .033 และ .055 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัยมีอิทธิพลทางบวกต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาในทุกระดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความผันแปรของคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาภายในวิทยาลัยและระหว่างวิทยาลัยเท่ากับ .132 และ .003 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .363 และ .051 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สามารถเขียนสมการและแผนภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระระดับนักเรียน/นักศึกษา กับคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาจากตัวแบบอย่างง่ายได้ดังนี้

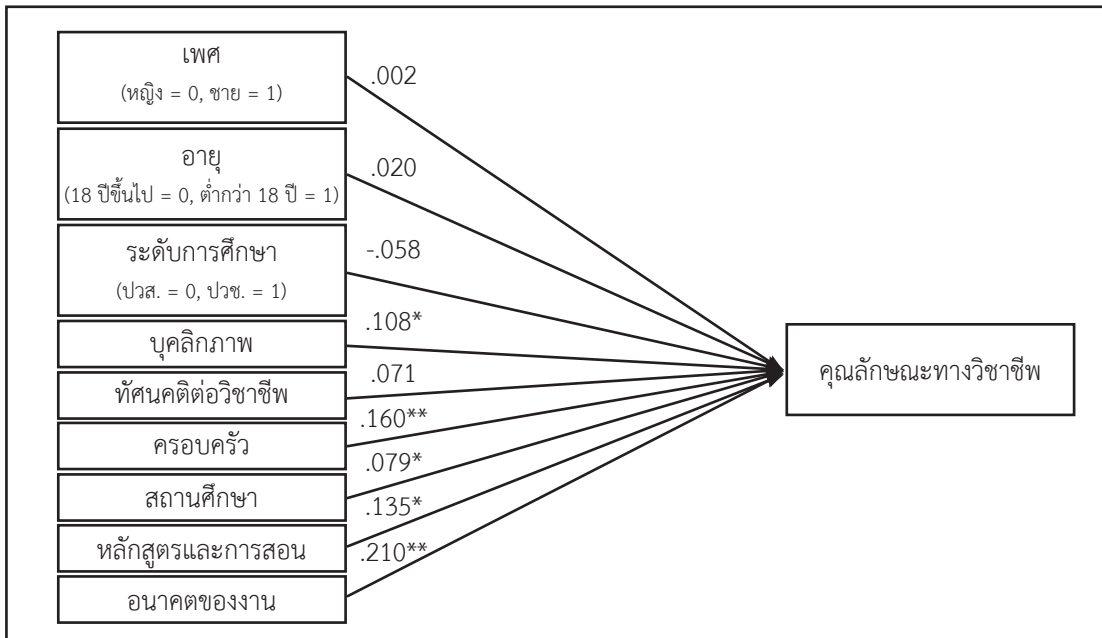
(คุณลักษณะทางวิชาชีพ)_{ij}

การวิเคราะห์ภายในวิทยาลัย

$$\begin{aligned} &= 3.986^{**} + .002 (\text{เพศ}) + .020 (\text{อายุ}) \\ &\quad - .058 (\text{ระดับการศึกษา}) + .108 (\text{บุคลิกภาพ})^* \\ &\quad + .071 (\text{ทัศนคติต่อวิชาชีพ}) + .160 (\text{ครอบครัว})^{**} \\ &\quad + .079 (\text{สถานศึกษา})^* + .135 (\text{หลักสูตรและการสอน})^* \\ &\quad + .210(\text{ขนาดของงาน})^{**} + r_{oj} \end{aligned}$$

การวิเคราะห์ระหว่างวิทยาลัย

$$\begin{aligned} \beta_{oj} &= 3.986 + u_{oj} \\ (\beta_{\text{เพศ}})_j &= .002 + (u_{\text{เพศ}})_j \\ (\beta_{\text{อายุ}})_j &= .020 + (u_{\text{อายุ}})_j \\ (\beta_{\text{ระดับการศึกษา}})_j &= -.058 + (u_{\text{ระดับการศึกษา}})_j \\ (\beta_{\text{บุคลิกภาพ}})_j &= .108 + (u_{\text{บุคลิกภาพ}})_j \\ (\beta_{\text{ทัศนคติต่อวิชาชีพ}})_j &= .071 + (u_{\text{ทัศนคติต่อวิชาชีพ}})_j \\ (\beta_{\text{ครอบครัว}})_j &= .160 + (u_{\text{ครอบครัว}})_j \\ (\beta_{\text{สถานศึกษา}})_j &= .079 + (u_{\text{สถานศึกษา}})_j \\ (\beta_{\text{หลักสูตรและการสอน}})_j &= .135 + (u_{\text{หลักสูตรและการสอน}})_j \\ (\beta_{\text{ขนาดของงาน}})_j &= .210 + (u_{\text{ขนาดของงาน}})_j \end{aligned}$$

ภาพประกอบ 2 ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระระดับนักเรียน/นักศึกษา กับคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาจากตัวแบบอย่างง่าย

ตาราง 6 ค่าประมาณพารามิเตอร์และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจากตัวแบบตามสมมติฐานการวิจัย

	ค่าประมาณ พารามิเตอร์	ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน
จุดตัด	3.979**	.031
ปัจจัยด้านความรู้วิชาชีพ	.210	.631
ปัจจัยด้านประสบการณ์วิชาชีพ	.483	.548
ปัจจัยด้านปฏิบัติงานในวิชาชีพ	-.161	.968
ปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ	-.483	.562
เพศ	-.050	.067
อายุ	.029	.044
ระดับการศึกษา	-.052	.057
ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ	.101	.058
ปัจจัยด้านทัศนคติต่อวิชาชีพ	.065	.041
ปัจจัยด้านครอบครัว	.169**	.044
ปัจจัยด้านสถานศึกษา	.078	.039
ปัจจัยด้านหลักสูตรและการสอน	.125*	.052
σ^2	131	.362
τ_{00}	005	.067
R_1^2	529	-
R_2^2	773	-

**p<.01, *p<.05

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ตัวแบบตามสมมติฐานการวิจัย เมื่อให้ตัวแปรคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาเป็นตัวแปรตามพบว่า ตัวแปรอิสระระดับนักศึกษา นักศึกษาและระดับวิทยาลัยทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาได้ร้อยละ 77.3 ค่าเฉลี่ยรวมของคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาในทุกวิทยาลัยมีค่าเท่ากับ 3.979 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .031 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนตัวแปรอิสระระดับวิทยาลัยพบว่า ทุกปัจจัยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับตัวแปรอิสระระดับนักเรียน/นักศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านอนาคตของงานมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .169 และ .226 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .044 และ .037 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.01 ส่วนปัจจัยด้านหลักสูตรและการสอนมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .125 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .052 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความผันแปรของคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาภายในวิทยาลัยและระหว่างวิทยาลัยเท่ากับ .131 และ .005 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .362 และ .067 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าไม่สามารถนำตัวแปรอื่นในระดับวิทยาลัยเข้ามาอธิบายความผันแปรของคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาสามารถเขียนสมการและแผนภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระระดับนักเรียน/นักศึกษา และตัวแปรอิสระระดับวิทยาลัยกับคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาจากตัวแบบตามสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้

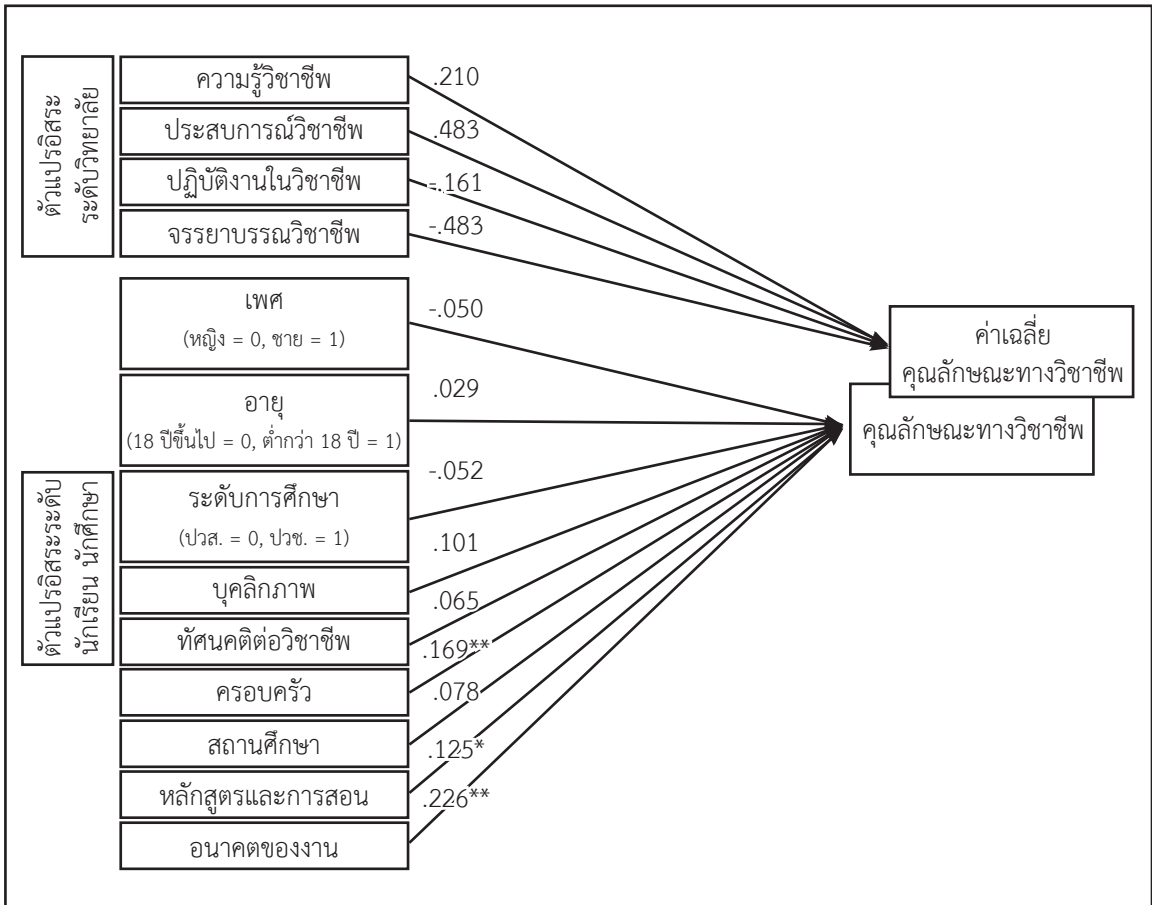
การวิเคราะห์ภายในวิทยาลัย

(คุณลักษณะทางวิชาชีพ)

$$= 3.979^{**} - .050 (\text{เพศ}) + .029 (\text{อายุ}) - .052 (\text{ระดับการศึกษา}) + .101 (\text{บุคลิกภาพ}) + .065 (\text{ทัศนคติต่อวิชาชีพ}) + .169 (\text{ครอบครัว})^{**} + .078 (\text{สถานศึกษา}) + .125 (\text{หลักสูตรและการสอน})^* + .226 (\text{อนาคตของงาน})^{**} + r_{ij}$$

การวิเคราะห์ระหว่างวิทยาลัย

ไม่สามารถวิเคราะห์ได้

ภาพประกอบ 3 ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระระดับนักเรียน/นักศึกษา และตัวแปรอิสระระดับวิทยาลัยกับคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาจากตัวแบบตามสมมติฐานการวิจัย

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยพระดับที่มีผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้พบว่าตัวแปรอิสระระดับนักเรียน/นักศึกษาที่มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านอนาคตของงาน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านหลักสูตรและการสอนส่งผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประกาศิต วาดเขียน และคณะ (2555) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาสายสามัญหรือสายอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะทางวิชาชีพ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองคือผู้ที่มีบทบาทสำคัญให้การส่งเสริม ช่วยเหลือ สนับสนุนด้านการเงิน เอาใจใส่และติดตามการเรียนของนักเรียน/นักศึกษาอยู่เสมอ ทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมและเต็มที่จะกับการเรียนรู้ ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะทางวิชาชีพที่ดีขึ้น อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา (2557) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของผู้เรียนที่มาจากทั่วประเทศไทยในระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวมีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมลย์ นิตยาเทศน์ (2554) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรีพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านอนาคตของงานมีนัยสำคัญทางสถิติและมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะทางวิชาชีพ รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติพงศ์ สายอยู่ (2557) ที่ศึกษาปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาสาขางานเทคนิคยานยนต์วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานีพบว่า ปัจจัยด้านอนาคตของงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐลักษณ์ อิสสระ และคณะ (2556) ที่ศึกษาปัจจัย

ที่มีผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานีพบว่า ปัจจัยด้านอนาคตของงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะทางวิชาชีพ รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา ชูช่วย (2559) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในการให้บุตรหลานศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาของผู้ปกครองในพื้นที่เฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้พบว่า ปัจจัยด้านอนาคตของงานมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

สำหรับปัจจัยด้านหลักสูตรและการสอน ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักสูตร อุปกรณ์การเรียนการสอน และการส่งเสริมด้านการศึกษาของสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุวัฒน์ สุภักค-วรกุล (2552) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษา สาขาวิชาเทคนิคการผลิตวิทยาลัยเทคนิคในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 พบว่า ปัจจัยด้านหลักสูตรและการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะทางวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรี ทองแก้ว (2550) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษา สาขาวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้ตอนบน พบว่า หลักสูตรของสถานศึกษาที่จัดขึ้นให้แก่ นักเรียน/นักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้อย่างครอบคลุมไปถึงทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า อันนำไปสู่การมีประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า ด้านหลักสูตรและการสอนโดยรวมมีผลต่อการเข้าเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียน/นักศึกษาอยู่ในระดับมาก แสดงว่า วิธีการจัดการเรียนการสอนดี และทันสมัย มีหลักสูตรที่เปิดที่ยอมรับของสถานศึกษาอื่น หลักสูตรทันสมัยและนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ และการที่ครูผู้สอนมีความรู้ความชำนาญโดยตรงกับสาขาประเภทวิชาล้วนมีอิทธิพลต่อการเลือกเข้าเรียนของนักเรียน/นักศึกษาทั้งสิ้น

ส่วนปัจจัยด้านบุคลิกภาพพบว่า ส่งผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมลย์ นิตยาเทศน์ (2554) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี พบว่า ปัจจัยด้านบุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อ

การตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาจำแนกตามประเภทวิชาและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พจนาวรรณ อนุพันธ์ และคณะ (2555) ที่ศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อปัจจัยด้านบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษายู่ในระดับมากและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรหมพัชร วิมลทรง (2555) ที่ศึกษาคุณลักษณะตามสภาพจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตในจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า คุณลักษณะตามสภาพจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารง มะเซ็ง และคณะ (2555) ที่ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดนราธิวาสพบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านบุคลิกภาพมากกว่าด้านอื่นและการตอบสนองของผู้สำเร็จการศึกษาที่สถานประกอบการได้รับจริงในด้านบุคลิกภาพได้รับการตอบสนองมากกว่าด้านอื่นเช่นกัน อีกทั้งยังไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชฐลักษณ์ อีสสระ และคณะ (2556) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานีพบว่า ปัจจัยด้านบุคลิกภาพกับคุณลักษณะทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมทั้งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนต์รี ศรีสถาพร (2555) ที่ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการพบว่า ปัจจัยด้านบุคลิกภาพมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลข้างต้นผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า เนื่องจากบางครั้งการที่นักเรียน/นักศึกษาตัดสินใจเลือกเรียนประเภทวิชานั้น ๆ โดยไม่ได้คำนึงถึงบุคลิกภาพหรือลักษณะนิสัยของตนเองเลย ซึ่งถ้ามองในเรื่องความถนัดและความสนใจของแต่ละคนย่อมต่างกัน แต่การเลือกเรียนครั้งนี้้อาจจะเกิดจากสภาพแวดล้อมรอบข้าง เช่น เลือกเรียนตามเพื่อน ตามบุคคลที่ตนเองให้การยอมรับ และอาจด้วยสถานการณ์ที่ถูกบีบบังคับ

ณ ช่วงเวลานั้นหรืออาจกล่าวได้ว่า ประเภทวิชาที่ตนเองอยากเลือกเรียนนั้นเต็มจำนวนที่สถานศึกษายอมรับได้ก็จะตัดสินใจเลือกเรียนประเภทวิชาอื่นแทน

สำหรับปัจจัยด้านทัศนคติต่อวิชาชีพ พบว่า ส่งผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรี ทองแก้ว (2550) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาสาขาวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้ตอนบนพบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติมีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้ตอนบนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ สุภักวรกุล (2552) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาสาขาวิชาเทคนิคการผลิต วิทยาลัยเทคนิคในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติมีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับมากและเมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ปัจจัยด้านทัศนคติมีนัยสำคัญทางสถิติและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พจนาวรรณ อนุพันธ์ และคณะ (2555) ที่ศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดศรีสะเกษพบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อปัจจัยด้านทัศนคติบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษายู่ในระดับปานกลาง อีกทั้งยังไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนต์รี ศรีสถาพร (2555) ที่ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการพบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติต่อวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านทัศนคติต่อวิชาชีพ รวมทั้งยังไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชฐลักษณ์ อีสสระ และคณะ (2556) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานีพบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติต่อวิชาชีพมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลข้างต้นยังไม่สอดคล้องกับการวิเคราะห์การจำแนกที่พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติต่อวิชาชีพส่งผลต่อการตัดสินใจเลือก

ประเภทวิชาของนักเรียน/นักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า เมื่อนักเรียน/นักศึกษาเห็นว่าประเภทวิชาที่ตนเองเลือกเรียนนั้นเป็นสาขาที่น่าสนใจ สนุก ทำหาย เพื่อจากต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเอง มีทักษะเพียงพอที่จะหารายได้ระหว่างเรียนได้ ประกอบอาชีพอิสระส่วนตัวได้ และสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้หลายสาขาจึงไม่ได้สนใจต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพตามที่สังคมหรือสถานศึกษาคาดหวังไว้ เพราะบรรลุผลที่ตนเอง/ครอบครัววางไว้แล้ว

ปัจจัยด้านสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดภูมิทัศน์ของสถานศึกษา สภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่มีความร่มรื่นเอื้อต่อการเรียนรู้พบว่า ส่งผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรี ทองแก้ว (2550) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาสาขาวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้ตอนบนพบว่า ปัจจัยด้านสถานศึกษามีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับมากและมีนัยสำคัญทางสถิติและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ สุภัทรวงศ์ (2552) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษา สาขาวิชาเทคนิคการผลิต วิทยาลัยเทคนิคในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 พบว่า ปัจจัยด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้ง ยังไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมลย์ นิตยาเทศน์ (2554) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลพบุรี พบว่า ปัจจัยด้านสถานศึกษามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาจำแนกตามประเภทวิชาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติรวมทั้งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ หญิงสายมาน เป็ลียนเหล็ก และคณะ (2554) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาเครื่องมือกลและซ่อมบำรุงในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 และภาคเหนือ 3 พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ ผลข้างต้นไม่สอดคล้องกับการวิเคราะห์การจำแนกที่พบว่า ปัจจัยด้านสถานศึกษาส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกประเภทวิชา

ของนักเรียน/นักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า การเป็นสถานศึกษาใหญ่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ มีอาคารสถานที่ ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัยและเพียงพอ การเดินทางสะดวก เสียค่าเล่าเรียนถูกกว่าที่อื่น มีความเข้มงวดเรื่องระเบียบวินัยและความประพฤติของผู้เรียนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนของนักเรียน/นักศึกษาทั้งสิ้น ในขณะที่ปัจจัยด้านสถานศึกษาอาจจะไม่เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาชีพตามที่สถาบันคาดหวังไว้ก็เป็นได้

สำหรับตัวแปรอิสระระดับวิทยาลัยได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้วิชาชีพ ปัจจัยด้านประสบการณ์วิชาชีพ ปัจจัยด้านปฏิบัติงานในวิชาชีพ และปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพของอาจารย์ผู้สอนนั้นส่งผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยปัจจัยด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพมีความเกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอนรวมทั้งจะประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เช่น ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาสำหรับครู การวัดและประเมินผลการศึกษา การบริหารจัดการในห้องเรียน การวิจัยทางการศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และความเป็นครูสำหรับปัจจัยด้านปฏิบัติงานในวิชาชีพเกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู เช่น เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ สัมมนา และประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ซึ่งไม่ส่งผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ตั้งข้อสังเกตว่าเนื่องจากปัจจัยเหล่านี้เป็นสิ่งที่อาจารย์ผู้สอนพัฒนาดตนเองมากกว่าพัฒนาตัวผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถรับรู้สิ่งที่อาจารย์ผู้สอนปฏิบัติได้โดยตรง ส่วนปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพของอาจารย์ผู้สอนเป็นลักษณะหรือพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงการแสดงความรัก ความศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องตั้งมแก่ศิษย์ หรืออาจสรุปได้ว่าการเรียนสายอาชีพนั้นเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ฉะนั้นอาจารย์ผู้สอนต้องเป็นผู้ที่สามารถแสดงความรู้ ความสามารถหรือทักษะเฉพาะให้ผู้เรียนได้เห็นเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคลได้มากกว่าการที่

อาจารย์ผู้สอนต้องมีความรู้ในด้านวิชาการไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาหลักสูตร การวัดและประเมินผลการศึกษา การวิจัยทางการศึกษา รวมไปถึงการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่สะท้อนผ่านตัวแปรอิสระระดับวิทยาลัย สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งผู้เรียนไม่สามารถรับรู้ได้จากการปฏิบัติงานของอาจารย์ผู้สอนอย่างแท้จริง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า เมื่อให้ตัวแปรคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาเป็นตัวแปรตามพบว่า ตัวแปรอิสระระดับนักศึกษา/นักศึกษาและระดับวิทยาลัยสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาได้ร้อยละ 77.3 ค่าเฉลี่ยรวมของคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาในทุกระดับวิทยาลัยมีค่าเท่ากับ 3.979 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .031 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรอิสระระดับวิทยาลัย พบว่า ทุกปัจจัยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับตัวแปรระดับนักเรียน/นักศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านขนาดของงานมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .169 และ .226 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .044 และ .037 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยด้านหลักสูตรและการสอนมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .125 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .052 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความผันแปรของคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาภายในวิทยาลัยและระหว่างวิทยาลัย เท่ากับ .131 และ .005 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .362 และ .067 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา โดยพิจารณาจากหลักสูตรการเรียนการสอนที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียน/นักศึกษาแต่ละบุคคล และควรคำนึงถึงปัจจัยด้านขนาดของงานเป็นสำคัญ เพื่อให้ นักเรียน/นักศึกษาได้ก้าวสู่ความสำเร็จในชีวิตแต่ไม่ละเลยปัจจัยด้านครอบครัวประกอบด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้นหรือใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งภาคใต้สำหรับการวิเคราะห์แต่ละระดับ โดยเฉพาะในระดับที่ 2 เพราะถ้ากลุ่มตัวอย่างมีน้อยจะทำให้ตัวแปรอิสระไม่ส่งผลต่อตัวแปรตามและค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยที่ได้จากการวิเคราะห์ระดับนักเรียน/นักศึกษามีค่าต่ำ ซึ่งจะทำให้ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มมีค่ามาก อันจะส่งผลต่อความสัมพันธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ระดับวิทยาลัยมีค่าน้อยลงด้วย

2.2 ควรปรับข้อคำถามที่ใช้ในเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละชุดให้มีจำนวนพอเหมาะ เนื่องจากจำนวนข้อคำถามที่มากเกินไป ทำให้เกิดปัญหาในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียน/นักศึกษาและอาจารย์ผู้สอน ซึ่งอาจทำให้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมีความคลาดเคลื่อนได้

2.3 ควรศึกษาตัวแปรอิสระระดับวิทยาลัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษาโดยยึดมาตรฐานวิชาชีพครูการอาชีวศึกษา เช่น ปัจจัยด้านการบริหารและการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ปัจจัยคุณลักษณะวิชาชีพครู ปัจจัยสมรรถนะในหน้าที่เฉพาะสาขา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556*. กรุงเทพฯ : ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนพิเศษ 48 ง.
- จักรี ทองแก้ว. (2550). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้ตอนบน กรณีศึกษาสาขาวิชาช่างยนต์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ฐิติพงศ์ สายอยู่. (2557). *ปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาสาขา งานเทคนิคยานยนต์ วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ณัฐลักษณ์ อีสสระ, กษมณ รุ่งโรจน์รังสรรค์, นาอิมะห์ หะยีบานุง และ อาฟีฟี ลาเต๊ะ. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อ คุณลักษณะทางวิชาชีพของนักเรียน/นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี*. ในการประชุมวิชาการระดับชาติ “ศึกษาศาสตร์วิจัย” ครั้งที่ 1 (น.1632). สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุญเทียม เจริญยิ่ง. (2537). *ยุทธศาสตร์เชิงรุกของกรมอาชีวศึกษาในแผนที่ H7*. กรุงเทพฯ : อาชีวศึกษา.
- นฤมลย์ นิตยาเทศน์. (2554). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลพบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ประกาศิต วาดเขียน, สุวรรณนา โชติสุกานต์ และ ภิกษก จันทรเอี่ยม. (2555). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ เลือกศึกษาสายสามัญหรือสายอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย, วารสาร บัณฑิตศึกษา*. 7 (1), 89-98.
- ปัญญา ชูช่วย. (2559). *ปัจจัยในการให้บุตรหลานศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาของผู้ปกครองในพื้นที่เฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนใต้*. การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติ และนานาชาติ ครั้งที่ 7. สงขลา : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พจนาวรรณ อนุพันธ์ และ นันทรรัตน์ เจริญกุล. (2555). *การสำรวจความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดศรีสะเกษ, วารสารทางอิเล็กทรอนิกส์*. 7 (1), 1154-1166.
- พรณพัชร วิมลทรง. (2555). *คุณลักษณะตามสภาพจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตระดับปริญญาตรี ตามความคิดเห็นขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตในจังหวัดนครศรีธรรมราช*. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*. 5 (2), 36-52.
- ภาณุวัฒน์ สุภัทรวงศ์. (2552). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 กรณีศึกษาสาขาวิชาเทคนิค การผลิต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- มนตรี ศรีสถาพร. (2555). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการปง*. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2551). *แนวปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตรอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนัก มาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ.
- สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา. (2557). *การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2558. จาก http://ver.vec.go.th/Portals/11/download/Filedownload/summary_1.pdf
- หญิงสายม่าน เปลี่ยนเหล็ก, สันติรัฐ นันสะอาง และสุปรียา ศิริพัฒนกุลขจร. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เลือกเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาเครื่องมือกลและซ่อมบำรุง ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 และภาคเหนือ 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

อารง มะเซ็ง, มูฮำมัด ซูยี, อัมพรรณดี ยูโซะ และ ซีระ เทพพรหม. (2555). คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาก่อสร้างตามความต้องการ
ของสถานประกอบการในเขตจังหวัดนราธิวาส, *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*. 4 (3), 54-66.

อัญชลีภรณ์ วงษ์คำ. (2550). ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
การศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.